

Odkryto zatopioną wioskę sprzed tysiącleci

6 października 2014

Pierwszą osadę z epoki kamienia zidentyfikowaną w polskich wodach odkryli w jeziorze Gil Wielki na Pojezierzu Iławskim (woj. warmińsko-mazurskie) archeolodzy podwodni pod kierunkiem dr. hab. Andrzeja Pydyna z Zakładu Archeologii Podwodnej Instytutu Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Odkrycia dokonano w ramach projektu będącego wynikiem współpracy z warszawskim oddziałem Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich.

„W obrębie jednej z płycizn na tym akwenie odnaleźliśmy dużą ilość kości zwierzęcych, pozostałości po narzędziach wykonanych z poroża oraz liczne fragmenty naczyń ceramicznych, wykorzystywanych w różnych okresach przez minione społeczności. Wśród nich naszą uwagę skupiły fragmenty nawiązujące do tradycji późno neolitycznej, prawdopodobnie związane z ludnością tzw. kultury ceramiki sznurowej” – mówi PAP dr hab. Andrzej Pydyn.

Obecnie naukowcy czekają na wyniki analiz fizyko-chemicznych,

które mają ostatecznie potwierdzić sugerowany, wczesny okres funkcjonowania zatopionej wioski. Jak podkreśla dr hab. Pydyn, przykłady innych krajów pokazują, że stanowiska tego typu charakteryzują się bardzo dużym potencjałem badawczym, pozwalającym na odtworzenie nie tylko kultury materialnej, ale również środowiska społeczności pradziejowych. Jak zauważa badacz, nauka nie zna wiele osad społeczności kultury sznurowej, co dodatkowo podnosi rangę odkrycia.

To nie jedyne tegoroczne znalezisko toruńskich archeologów na Pojezierzu Iławskim. Rezultatem prac jest również odnalezienie kilkunastu nowych potencjalnych stanowisk archeologicznych w jeziorach Iławskim, Drwęckim oraz Grażymowskim.

W czasie badań zastosowano nowoczesne metody nieinwazyjne. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć skanowanie echosondą i sonarem bocznym. Dzięki temu naukowcy stworzyli dokładne mapy batymetryczne (mapy ukazujące głębokość) oraz zlokalizowali anomalie występujące na dnie badanych akwenów, które wskazują na miejsca potencjalne interesujące dla archeologów. Do sprawdzenia tego, co jest pod dnem wykorzystano natomiast georadar wskazujący anomalie znajdujące się w tzw. osadach dennych.

Badania te są wynikiem współpracy warszawskiego oddziału Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich oraz Zakładu Archeologii Podwodnej z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Projekt zatytułowany: „Rozpoznanie zasobów archeologicznych jezior i strefy brzegowej Pojezierza Iławskiego” jest kontynuacją prac z 2013 roku i finansowany jest przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w ramach programu: „Dziedzictwo kulturowe” i priorytetu: „Ochrona zabytków archeologicznych”.

Zdjęcie: D. Kofel

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)